

Nor izan zen Elizabeth Hawley?

Himalaiako tontorrik igo ez arren, Elizabeth Hawley dugu espedizioetako kronika-egilerik onena.

Elizabeth eta Yuichiro Miura Japoniako alpinista ezaguna.

Argazkia: The Himalayan Database

Audioa entzun bitartean, baieztapenak EGIA ala GEZURRA diren adierazi beharko duzu. Nahi izanez gero, jarduera hasi aurretik esaldiak arretaz irakurri.

<https://labur.eus/LW6Wi>

	Egia	Gezurra
Elizabeth Hawleyk hamabi urte eman zituen unibertsitateko historia irakasle gisa, munduan barrena bidaiatzen hasi aurretik.		
1960. urtean mendi-espedizioak erregistratzen eta mendi-kronikak idazten hasi zen.		
Ez zuen Himalaiako tontorrik inoiz igo, beraz, gabezia hori nabaritzen zen bere fitxetan.		
Idazmakina berezia zuen informazioa biltzeko, hala ere, zenbaitetan eskuz betetzen zituen fitxak.		
Mendizaleek esaten zuten Elizabethhek erregistratu gabeko igoerak ez zirela existitzen, horretarako bere fitxetan agertzea ezinbestekoa baitzen.		
Datu-base bat sortzea erabaki zuten eta 13 urte eman zituzten fitxetako informazioa digitalizatzeko.		
2018an hil zen arren, gaur egun, kazetari alemaniar bat ari da Himalaiako espedizioak erregistratzen, Elizabethen lanari jarraipena emanez.		

Zuzenketa-orria

	Egia	Gezurra
Elizabeth Hawleyk hamabi urte eman zituen unibertsitateko historia irakasle gisa, munduan barrena bidaiatzen hasi aurretik.		X
1960. urtean mendi-espedizioak erregistratzen eta mendi-kronikak idazten hasi zen.	X	
Ez zuen Himalaiako tontorrik inoiz igo, beraz, gabezia hori nabaritzen zen bere fitxetan.		X
Idazmakina berezia zuen informazioa biltzeko, hala ere, zenbaitetan eskuz betetzen zituen fitxak.		X
Mendizaleek esaten zuten Elizabethhek erregistratu gabeko igoerak ez zirela existitzen, horretarako bere fitxetan agertzea ezinbestekoa baitzen.	X	
Datu-base bat sortzea erabaki zuten eta 13 urte eman zituzten fitxetako informazioa digitalizatzeko.	X	
2018an hil zen arren, gaur egun, kazetari alemaniar bat ari da Himalaiako espedizioak erregistratzen, Elizabethen lanari jarraipena emanez.	X	

Argazkia: Simon (Pixabay)

Transkripzioa

Elizabeth Hawley, Himalaiako notarioa

Elizabeth Ann Hawley Chicagon jaio zen, 1923ko azaroaren 9an. Historia-ikasketak burutu zituen, baina kazetaritza izan zuen ogibide. Fortune aldizkariako erredakzioan dozena bat urte pasatu ondoren, lan finkoa utzi eta bere bizitzako abentura egitera ausartu zen: munduan barrena bidaiatzera.

Munduko bazterrak ezagutzen hiru urte pasatu zituen, 1960an Katmandura iritsi zen arte. Bertan bukatu zen bere abentura, eta bertan hasi zuen Himalaiara egiten ziren mendi-espedizioak erregistratzeko lanbide bitxia. Reuters berri-agentziarako mendi-kronikak idazten hasi zen, eta alpinisten gorabeherak txundituta utzi zuten.

Himalaiara joaten ziren espedizio guztietako mendizaleak elkarrizketatzen zituen; guztiak ezagutzen zituen. Adituen esanetan, 8.000ko espedizioei buruz munduan gehien zekien pertsona zen. Himalaiako mendiak ere bere etxea bezain ondo ezagutzen zituen, mendi haietan inoiz egon ez bazen ere.

Inurri-lana egin zuen; eskuz jasotzen zituen datu guztiak, eta ondoren, fitxetan sailkatzen zituen: espedizio bakoitzeko mendizale kopurua, igoerako ibilbidea, oxigenoarekin edo gabe egina zen, xerpen laguntzarekin edo gabe, espedizioaren iraupena... Elkarrizketetan jasotzen zuen informazioa bere informatzaile-sareak ematen zionarekin osatzen zuen. Mendietan begiak zituela esan ohi zuten mendizaleek.

Ohartzerako, Elizabeth Himalaiako notario bihurtu zen. Elizabethek ez bazuen espedizio batek egindako igoera ontzat ematen, igoera hura ez zen existitzen. Goi-mailako mendizaleen artean miresmena sortzen zuen bere jardunak, eta guztiek errespetatzen zuten, nahiz eta ofizialtasunik ez izan. Edurne Pasabanek esana da: "Himalaian bere hitzak balio du. Ezohikoa iruditu arren, guretzat oso garrantzitsua da gure espedizioa bere paperetan agertzea".

Zenbatezinak dira erregistratu zituen espedizioak, baina guztiak sarean daude. The Himalayan Database izeneko webgunean kontsulta daiteke Elizabethen utzitako ondarea. Hamahiru urte behar izan zituen idatziz jasotako fitxetako informazioa digitalizatzeko, baina lan hari esker Himalaiara egindako espedizioen datu-basea guztion eskura dago.

Himalaiako notarioa 2018an hil zen, Katmandun, 94 urte zituela. Bi urte lehenago hartu zuen erretiroa. 2016an utzi zion espedizioak erregistratzeari, baina bere lanak izan du jarraipena: Billi Bierling kazetari alemaniarrek hartu du lekukoa. Irakasle ona izan zuen, Hawleyren lantaldean aritua baita. Orain Bierlingen ardura da espedizioak erregistratzea eta dokumentazio lana egitea.